

Gazet'a ese de 2 ori: Mer-
curea si Duminec'a, F6i'a,
candn concedu ajutoriele. —
Pretiu: pe 1 anu 10 fl
pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri e-
sterne 16 fl. v. a. pe unu anu
seu 3 galbini mon. sunat6ria.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c.
r., si pe la DD. correspon-
denti. — Pentru serie 6 cr.
Tacs'a timbrala a 30 cr. de
fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Telegramu. Naseudu 4 Martiu

(11 6re 55 minute inainte de am6diu, sositu la 12 6re
5 min.)

„Alegerea la Naseudu s'a finitu. Cu una-
nimitate se alesera cav. Alduleanu si capi-
tanulu supremu Bohatielu. Toti alegatorii
au tramisu dechiaratiune si protestu de adreptulu
la Maiestatea S'a.

UNGARIA. Pest'a 3 Martiu. (1 6ra 50
min. d. am6dia, sositu 2 6re 30 min. inse primite la
mana numai dupa espedarea Gazetei.)

„Rescriptulu regescu c6a responsu la a-
dres'a oasei deputatiloru tocmu se ceti. Cuprin-
sulu lui e cu multu mai nefavoritoriu decatu
se astept6. Diet'a se arat6 f6rte consternata.
Neci unu aplausu.“ Dela cele dise in cuven-
tulu de tronu nu se recede. I. V.

Pest'a 4 Mart. Rescriptulu r. cetitu eri
ambeloru cause cuprinde vointi'a imperatului de
a restitui constitutiunea Ungariei, inse numai
dupace se voru implini conditiunile, de care de-
pinde puterea monarchiei si binele pop6reloru.
Pretinde, afara de necesitatea neamanatei con-
sultari despre relatiunile comune, revisiunea le-
giloru din 1848, care dupa cuprinsulu loru sunt
neacceptabile, precum art. III cu drepturile pa-
latinului; restituierea municipaloru nu se con-
cede inainte de revisiunea legiloru. Gard'a na-
tionala c6a o sarcina de prisosu o r6iepta si re-
comenda o corespondi6ria revisiune si a altoru
determinatiuni din legile din 1848.

Cuncta manus avidas fugient haeredis, amico
Quae dederis animo. Strabunulu Oratiu.

Braslova 6 Martiu. Gloria si on6re

celoru, cari traindu facu bine pentru natiune!
Asta recompensa si mangaiere avemu a o im-
partasi si acum c6a unu eosemplu pentru cei, ce
nu vr6au, c6a cu escpirarea corpului se le ec-
spire si memori'a numelui. Ne aflamu ad. in
placut'a pusetiune a publica urmatori'a multia-
mita pentru unu actu de daruire spre scopulu
institutiunei publice la gimnasiulu romanu de
aici:

„Nr. 7/1866.

Pr6 onorate Domnule capitanu!

Cu multu pretiuit'a chartia a Domniei-V6-
stre din 18 Ianuarie a. c. ati binevoitu a incu-
noscinti6 pe subscris'a Eforia despre predarea
de 500 Napoleondori la manile Domniloru Radu
Radoviciu, Radu Pascu si Andreiu Poppoviciu,
meniti din mareanimositatea Domniei-V6stre spre
cumpararea unei realitati, care — dupa trecerea
Domniei-V6stre la fericirea eterna — se devina
„Fundatiune Christuriana“, la gimnasiulu si
sc6lele n6stre.

Preste totu pretiuite Domnule! In pro-
fund'a recunoscinti6 de care este subscris'a Efo-
ria patrinsa — pentru repetitele binefaceri, cu
care ati consideratu debil'a stare materiala a
sc6leloru n6stre, si anume a unicului gimnasiu
romanu greco-resaritanu din Transilvania; —
declara si se obliga ea solenu si formalu, ca
dispositiunea D6mniei-V6stre, in predis'a chartia
esprimata, o va esecut6 in totu cuprinsulu ei,
si intru t6te impregiarile cu cea mai esacta
acuratetia, si 'si esprima totudeodata pentru a
cestu patrioticu si in adeveru crestinescu faptu
cea mai cordiala multumire, rogandu pe omni-
potintele parinte cerescu se ve tramita t6te da-
rurile bune si se ve tieus inca multi ferioiti
ani, pana la cele mai adenci batranetie, in sa-
netate indeplina si in t6te bune, — 6ra pr6
pretiuitul nume alu Domniei-V6stre va straluci

c6a alu unui din cei eminenti patroni si binefac-
tori; in eternu in anele sc6leloru n6stre.

Brasiovu 2 Februarie 1866.

Efori'a sc6leloru centrale romane de
legea gr. orientala.

Damianu Dato,
presiedinte.“

Repetitele binefaceri a le Domnului capi-
tanu Christurianu pentru institutulu acesta ne
face se lu resalutamu cu t6ta reverinti'a, ca
simtiulu Dsale pentru binele natiunei e unu
simtiu nobilu si nutritu de cuvinit'a zelositate
spre a inaltia binele ei, pe catu ei sta prin po-
tintia. Fia c6a eosemplulu Dsale se atraga si
alte animi maritim6se spre a consolida institu-
tele de cultur'a generatiuniloru viitorie, pen-
truc6a se nu escpire, in eternu, precum nu va
escpira nici memori'a Domnului d6nitoriu.

Brasiovu 5 Mart. Dumineca deman6ti'a
pornira de aci oatra Vien'a Princ. Cusa dim-
preuna cu D6mn'a si cu suit'a loru. Princes'a
Maria Obrenovicia inea porni acel'asi dramu. —
Princ. Cusa dupa apromisiunea facota va co-
lucr6 in strainatate pentru realizarea dorintei
natiunale, esprimate in divanulu ad-hoc de a
primi unu principe strainu, in catu s'ar par6,
ca depunendu tronulu n'a depusu si grigi'a si
voi'a de a ajut6 la consolidarea statului Roma-
niei pe calea acesta. —

Gratia imperat6sea. Pentru ali-
narea vitregei sorti a celoru cer6tati de f6mete
pe Campia a benevoitu regimulu Mai. S'ale a
asemn6 80.000 fl. Cine candu, cui voru im-
parti ac6sta suma? Se refer6sa natiunii cei ce
au capatatu voturile dela romani c6a incredintari
ai loru. —

In caus'a muntiloru revindi- cati din tienutul Hatiegului.

Precandu noi nu scimu nimica, unii ne in-
doimu, ne tememu si speramu, ne reluctamu,
altii si dormimu pe capataiu de nepasare despre
s6rtea muntiloru revindicati, 6cca dedui de o
provocare a dlui Buda Imre in „Korunk“
Nr. 26 a. o. si „K. K6zl6ny“, care si bate jocu
de t6te sperantiele si nimirile n6stre. Ecce
asia: „Galatiu 20 Febr. Mai. S'a s'a induratu
a d6 montii asia numiti revindicati din tienutul
Hatiegului inca in 1864 indereptu indreptatiloru
proprietari respectivi, si acesti proprietari, pre-
catu miaducu amente in 5 Febr. an. tr. tie-
nura o adunare numer6sa si abdicara toti de
venitulu propriu din monti, decoidendu definitivu
si nestramutatu, c6a se nu impart6sea intre sine
neci montii neci venitulu loru, ci se remana c6a
proprietari in comunu si venitulu pentru totu-
deuna se se int6rca numai spre scopuri natiu-
nale, (??!) si mai antaiu si mai deaprop6 au
decisu, c6a se se ajute sc6lele satesci din tie-
ntulu Hatiegului“ (care?). Unu venitu cam de
1500 fl. pe anu si mai bine, afara de venitulu
paduriloru si fenatielor nu e pucinu si merita
atentiunea tuturor Hatieganiloru. Pana acuma
administrarea a fostu numai provisoriu hotarita
si incredintiata la 7 insi si manipuliunea ne-
mediolocita se incredintiase unei comisiuni nu-
mai de 3 barbati, si acum nesciunduse, ca pen-
tru ce primariulu comisiunii de 7 e si prima-
riulu comisiunii de 3, si pana acum inca nu se
scie, ce venitu au adusu patriei n6stre montii
aceia in 1-ulu anu, ac6sta impregiurare a datu
ocasiune din multe parti la feliturile propusuri.
In fine Buda Imre c6a proprietariu indreptatitu
si c6a membru din comisiunea de 7 prov6ca pre
toti respectivii, c6a in 10—12 se adune comite-
tele si se publice si adunarea proprietariloru,
c6a sc6telele se se i6 inainte si se se v6dia de-
spre o mai buna manipuliata. Elu consulta, c6a
se vina si pers6ne mai practice la acea adunare,
pentruca fundamentulu e asiediatu atatu de
bine, inoatu pe longa manipuliatiune buna se

potu face lucruri mari. In fine nu p6te retac6,
ca primarele comisiunii nu a publicatu protoco-
lulu din 5 Febr. an. tr. prin diurnalele patrio-
tice. — Ochi de Argus ne trebue la toti! —
si resolutiune la lupta pentru binele nostru si
alu patriei! —

— Asteptamu dela D. vicariu unu reportu
despre t6ta starea lucrului si pe ce temei se
radime astfelu de dispositiuni, pentruca noi
pana acum nu veduramu publicate inalte deci-
siuni despre restituierea muntiloru pomeniti. Cine,
ce lucra pe suptu mana si nu pe facia? De
ce taceti de acolo si lasati t6te se ve alunece
din mani c6a pastravii cei siuvaieti. Hei Andreiu!
Mai striga si din mormentu dest6ptate! — A-
cum oei alesi de petutindinea c6a deputati or
prin maioritati or prin minoritati, universitatea
natiunei romane, se luati asupra detorinti'a a
vighia si a destepta prin Gazeta pe poporu de-
spre obiectele, oei privescu bunastarea lui in
viitoriu. Cu toti se ne damu man'a colegiali-
tatii, ca vomu lucra, lupta din resputeri spre a
ne apera drepturile or si unde, si cele mai mici,
cate ne competu c6a natiune coegala. Ca cu
noi, numai asia, va fi Ddiu! —

Blaslu 20 Fauru 1866.

Activitate ori pasivitate? ori
ambele?

De si din partemi er6m de parerea, ca a-
cest'a intrebare se se ventilese ceva mai tar-
dioru, totusi fienduca barbati de insemnate ai
natiunei au inceputu de tempuriu cu pertrac-
tarea ei; spre a d6 ocaziune catu de pucina
spre lemurirea mai departe a lucrului, facie ou
art. din „Gaz. Tr.“ Nr. 10 a. c.: „Motivele
pentru activitate si in contra pasivitatii“ — am
cugetatu cu cale a face si eu unele refiesiuni
si a mai adauge la cele facute unele pareri in-
dividuali, cari se reducu la urmatori6le:

In acelu articlu Dlu auctoru barbatu, —
cum se d6 a se picepe din intruducerea arti-
culului, — de insemnate si de anumite prin-
cipii; recomanda natiunei activitatea, si asia
pre catu credu nu numai impartasirea la alege-
rile dietali, dara si in diet'a dela Pest'a. — Si
acest'a basanduse, — in catu potu oulege in
scurtu; — pre natur'a lucrului, c6a in catu va se
mai departatu reulu; pre pusetiunea n6stra:
c6a se nu se lucre de noi si fara noi; si pre
aceea ca luandu monarchulu iniciativ'a de or-
ganizare, romanii inca trebue se fia de facie, c6a
se ajutore pe monarchulu, si catu voru pot6 se
esoperese, — si acest'a cu atatu mai vertosu;
ca-ci in rescriptulu convocatoriu la diet'a din
Pest'a s'ar fi reservatu apriatu autonomi'a pa-
triei, si asia si derepturile n6stre nationali in
intregitatea s'a.

Propunerea si motivele ei premise form6sa
una parere insemnata si demna de consideratu,
si purcediendu din convingerea aucturului, p6te
se aiba influentia convingatoria si asupra lecto-
rilor; din partemi inse, vedu ivinduse in con-
trale urmatori6le dificultati, si anumitu:

La pasulu seau motivulu primu: mi punu
intrebarea: carea e tient'a la carea nesumu cu
atat'a osten6la si grigia? — este oa castigarea
unoru inunitati, esentiuni etc.? candu aru fi
acestea si eu asiu fi de parerea Dlui auctoru,
ca-ce fiendu de facie ori si cum cu rogarea si
compatemirea amu pot6 dora st6rce mai multu,
d6ca nu s'aru aduce legi generali!

Credu inse, ca romanii acum nu ambla
dupa inunitati nu dupa favoriri estra; ci ambla
pentru ascurarea nationalitatii sale, c6a adeca
se fia in adeveru natiune c6a si ori care din
imperati'a austriaca, asia dara se nu fia altii si
anumitu maghiarii natiunea propria disa, si ro-
manii cu celealalte nationalitati numai soiuri si

apendice subordonate interesului egemonisticu și națiunii nenatiunii; dicu ca eu cred, ca scopul principal alu romaniloru acest'a este.

Indresnesou acum a intrebá mai de parte: ca dupa ce in privint'a celoru materiale incatu credu eu se voru aduce conclusa dupa placulu maioritatii dietali din Pest'a, si aeestea pentru tóte partile si popórale Ungariei; — consultu e, cá pentru aperiarea tesaurului nostru celui mai scumpu alu vietii nationali lasandu patri'a nóstra se alergamu inaintea unei diete, carea atatu in membrii sui singurateci catu si in corpore, — la verificari si la proiectulu de adresa, — arata si a aratatu, ca de nationalitati coegali nu voiesce se soia una data cu capulu? Consultu e cá natiunea romana in sene ori prin reprezentantii sui se merge si se céra grati'a unei maioritati magiare, carea in proiectulu de adresa ne considerandu multimea popóraloru de alte nationalitati in Ungari'a, totusi numai in numele natiunii politice si magiare vorbesce? consultu e cá romanii esindu din patri'a loru Transilvani'a unde ori si cum impunu barem cu pusetiunea si numerulu, se mérga in diet'a dela Pest'a, a carei elita a compusu unu proiectu de adresa, — la cuventulu de tron, in care e accentuata necesitatea impacarei nationalitatiloru, — in carele cestiunea grava a nationalitatiloru e atinsa numai prin trécatu, ma asia dicundu e lipita acolea fara nesu cu antecedentiele si premiale, cu unu cuventu in grati'a unoru rogatori, caroru le au scosu ochii cu atat'a!?

Din partemi respondu la tóte intrebarile aeestea, ca nu vedu lucru consultu cá cativa ablegati romani se mérga asi cautá aperiarea dreptureloru nationali acolo, de unde e certu, ca nu le va capetá natiunea déca oumva si le a perdutu, ori si le va perde. — Nu credu inse, ca ne potu indemná nece interese materiale se mergemu la Pest'a; pentruca legile, ce se voru aduce in acest'a privint'a voru fi generali, pentru unguri si romani si apoi mi se pare, ca pentru usiorarea materiale a poporului va pasi diet'a Ungariei si fara indemnulu catoruva romani, destutu de energiosu!

Dara se adauge motivulu Dlu auctoru de cuprinsu: ca de nu vomu merge noi, voru merge altii si voru lucrá — de nobis sine nobis.

E bine, déca noi amu poté sperá esoperarea tientei nóstre principali adeca indreptatirea nationalitatii egale deplinu, acest'a inse considerandu ideile dietei din Pest'a o tienu imposibile. Prin urmare, de ce se mérga cativa romani din Transilvani'a la Pest'a? au dóra se dè solemnitate mai mare inarticulării natiunii magiare de singur'a natiune in Ungari'a si Transilvani'a si de nimicirea romaniloru cá natiune? — adeca mórtea nóstra nationala se se face si cu subscrierea nóstra? —

Póte va dice cineva, ca romanii voru protestá si Dlu auctoru inca se vede a insemná asia ceva in pasulu, unde afirma, ca romanii in activitate solidaria sine qua non mai multa respectu si storcu.

Intrebu inse apoi, ca locul competentu pentru darea protestului diet'a din Pest'a este? si déca e, — apoi candu s'a facutu? din partemi credu, ca chiaru dandu protestu dietei din Pest'a i s'ar recunósce competentia preste Transilvani'a si asia neamu taia lemulu de sub pitióre!

Dara continua Dlu auctore, ca ar trebui se fimu activi si asia se mergemu si la Pest'a din cause; ca acum apucandu insusi Maiestatea S'a imperatulu, lucrulu impacuirea a mana, ar trebui ajutoratu la diet'a de incoronare, chiaru si de aceea, ca-ci prin atare actu adeca intrare in diet'a Pestii, autonomi'a patriei si drepturele nóstre nationali nu s'aru periclitá, fiindu asecurate si prin rescriptulu de conchiamarea dietei din 25 Dec. an. tr.

Din partemi inse am de a observá: ca Maiestatea S'a imperatulu tooma asia lucra acum spre compunerea afaceriloru monarchiei, cu ajutorulu unoru barbati, cá si pana acum cu ajutorulu ministerului Schmerling, e acesta seditu in natur'a regimului, ca: Remnantele se-si aiba barbatii de incredere, dupa a caroru consiliu lucra si esecutesa, — nu pre Maiestatea S'a l'aru ajutá dara acum romanii mergundu in diet'a, ci pre barbatii dela regimu. — Apoi déca barbatii de acum dela regimu ne au deobligatu catu de pucinu, déca potemu conchiu-diendu din ideile si trecutul barbatiloru dela regimu, barem ceva ajutoriu sperá; atunoi sum de parere se mérga romanii si se i ajute. —

Inse ce felu de semne au aratatu barbatii maghiari dela carma, ca voru se ne spriginisca nationalitatea?! candu a datu Dlu Mailath mai multu dreptu natiuniloru de sub corón'a Ungariei, decatu comisiunea de 30 a dietei din Pest'a in proiectu suu de adresa? — Ministrulu de statu Belcredi a emisu cerculariu pentru respectarea dreptureloru nationali si limbistice, — candu au facutu acest'a barbatii dela carm'a provinciiloru de corón'a ungara? Se mergemu se le damu votu de incredere? cá si cum amu dori cá se se intarésca asuprane careva fericire, carea o amu fi dobanditu!

Si ce e cu securitatea autonomiei si dreptureloru nóstre nationali? — Noi le esplicamu cá asecurate prin rescriptulu din 25 Dec. 1865, — dara de aoi urmésa, ca intielesulu se romana chiaru asia? sum de convingere ca legile le interpretésa diet'a si monarchulu, ori mai bine barbatii dela regimu, — acum oumoa diet'a in carea neamu castigatu noi drepturele nationali, ar fi fostu „fictio juris“ o au rostitu de repetite ori barbatii dela regimu, e lucru cunoscutu, — si ce dicu maghiarii si diet'a din Pest'a despre acest'a, déca nu de aiure, ne vomu fi convinsu din proiectulu de adresa a aeceasi!

Se vedemu dara, ca ce interpretare va veni de acolo, — mai alesu déca diet'a va fi si ceva si tractabile in compunerea intrebariloru comune de statu!? vomu merge la Pest'a se contribuim si noi la indeplinirea uniunii. si a tuturor consecintieloru ei? Cá si cum aecea, — déca e numai se trecemu si preste asia fatalitate, — fara presentia nóstra nu s'ar poté templá!

Ori dóra va dice cineva éra, ca romanii voru protestá si de aecea se mérga?!

E bine, si in catrau au romanii a se intóroe, óre la grati'a maghiariloru in contra voiei oaroru au lucratu continuu; ori la monarchulu de oarele totudeaun'a au fostu ascultatori, si carele chiaru pentru aecea lea si datu ocaziunea, cá in dieta se se decliare de natiune, si se li se recunósca limb'a de egalul indreptatita? Eu credu ca trebuie se recure si protestese natiunea si reprezentantii ei la monarchulu in persóna! si atunci: este acest'a de lipsa se se templa prin diet'a Ungariei? cá de una parte se i se recunósca competentia, éra de alta parte se devina in periclu de a fi judecati cá una fractiune neinsemnata a multimei dietei din Pest'a?!

Cei ce voiescu a fi activi eu credu, ca mai antaniu trebuie se le considere aeestea!

Si ce se caute romanii la Pest'a? Diet'a din Pest'a e una dieta de impacare, pasiescu dara partile multu pucinu litigante.

Apoi romanii nu s'au impacatu una data? pasiescu ei cá litiganti de nou? si nemicescu contractulu la care se potu ori cum provocá cá la unu ce legitimu, — pentru cá se castige unu ee despre ce sunt convinsi: ca nu voru dobandi?! Eu credu ca romanii nu mai au de a litigá, fara numai de a pofti de la Maiestate cá legatur'a facuta una data precale legiuita se se sustiene. — Prin urmare din partemi nu vedu nece unu bine de la una activitate intensa pana in Pest'a, si chiaru nece unu resultatu insemnatu, déca nu acel'a: ca romanii mergundu la Pest'a cá una fractiune neinsemnata in noianulu maghiaru, insisi si aru subscrie nimicirea autonomiei patriei in carea totu mai au ceva, si a esistintii nationali cu carea se totu mai tienu, pana ce se face uniunea ori fusiunea, si egemoni'a natiunii politice se va estende si la noi!

(Va urmă.)

Miscari prin comitate.

Turd'a. (Alegeri) Din relatiunea unui alegatoriu scótemu unu extractu, care va interesá pe publicu: De 4 dile curgu alegerile mereu. Pana acum candidatii romani Dr. Ratiu si Demetriu Moga primira peste 700 voturi, ér' Tisza si Huszár preste 2000. Nu e potentia se reesa vre unu romanu, fiinduoa numai Turd'a singura a datu din darulu legii unionistice peste 1000 alegatori; si Tura, Trascau, Agirbiciu, Ghirisiu, Cristuru, comune magiare preste alta 1000, écca ce facu orasiile pentru romani, cu ce scopu s'a datu dreptu tuturoru trentiosiloru si pentru romani s'a incarcatu censulu de 8 fl. 40 cr., cá se nu se mai nece pomenésca vorba romana colo, unde se facu legile! Romanii din departare de 20 miluri inca venira se 'si dè voturile la candidatii loru romani, 1-a Martiu fú aici di de bucuria. Campi'a si monteni preste

700 votisanti intrandu in Turd'a sub standarte nationala si cu „Destéptate romane“, „Hai se damu man'a cu mana“ au datu de rusine tóte incercarile cu terorismulu, intrigi si coruptiuni neinchipuite. Inteligint'a romana a fostu la inaltimea misiunii sale si cu poporulu a sustienutu vas'a nationala in gradulu superlativu. Unu Petru Vlassa parochu, unu Moldovanu economu si multi, multi altii dimpreuna cu poporulu s'au aratatu atatu de animati, cá si in 15 Maiu 1848. A fostu inse si unu Juda, pop'a din Selcióa, care se sili a amagi pe poporu in partea antagonistiloru. Scandalulu si rusinea rusinei a fostu inse protopopulu Crisianu din Reginu, care cu nimicirea vadiiei nationala, vatumandu dreptulu egalul nationalu alu romanului, nu s'a rusinatu a seduce vr'o 400 romani, mai multi nobili, prin coruptiuni, ponendu pe fiulu seu in frunte-le de votara pentru Tisza si Huszár! Periea t'a din tine Israile! Déca barbatulu acest'a se va mai protegea cá pastoriu sufletescu, care imbracă rol'a unui Juda vendiatoriu inoarnatu, apoi cei ce lu voru mai protege inca se voru socoti totu asemeni Judi vendiatori de interesele, vadi'a si onórea nationala. Auditi nerusinare! Se dica elu, ca ce potu face romanii, ce voiescu ei? Se-si aléga deputati romani? ungurii sunt tari, ei sunt domnii tierei, cu ei tractésa imperatulu, ei trebuie se ne representese?! — Apoi insialari si demoralisari cu bute de vinarsu si alte mediulóce de corumpere, pitiule! ba ia mai si inchisui intr'unu ocolu, unde se nu póta vorbi romanii cu ei si in Turd'a i-a bagatu in gradin'a temnitiei inoaiandu portile pe ei pana ce au votisatu! Se revólta sangele in trupulu omului, candu vede asemené fapte comise de unu preotu! Moralitatea, care debue se-o ferésca de coruptiuni, chiaru elu se-o corumpa! elu se lu traga in taber'a, unde pentru vinarsu se-si venda sufletulu si natiunea lui! Acel'a, care face desbinare intre frati, care ne face de rusine inaintea strainiloru! óre acel'a mai merita se aduca rogatiuni la altariulu Domnului?! Óre superiorii lui si aeeste fapte marsiave se-le tréca cu vederea cá intrigele de mai nainte? védia si dè ei séur'a inaintea lui Ddieu! Inteligint'a romana tóta s'a scarbitu in celu mai mare gradu de scandalulu celu comise, si nu'lu mai póte suferi in sinulu natiunii. Ducase, facase calvinu, turcu ce se va face, dar' onórea natiunii romane se nu o mai compromita, acum, candu se lupta pentru drepturi nationali. —

Bellgrada 25 Febr. 1866.

(Capetu.)

Intr'altele, de locu la inceputulu desbateriloru, se ivi inainte cuventulu „compromisu“, prin care noi amu potea reesi cu unu deputatu romanu, inse cum? D. protopopu Augustinu de Popu, ne reflectá, ca intre maghiari este o partita, cu carea noi dandu man'a vomu poté de siguru esi cu unu deputatu romanu. Erá unu ce curiosu, cum schimbara fecele mai multi dintre membrii conferintiei, candu audira de compromisu, ca nime credea asia ceva. D. prop. A. d. P. ne asigura, cumca intr'adeveru sunt partite intre maghiari, ceea ce afirma si D. senatore Bergianu, ci concreduramu caus'a D. protopopu cu conditione, cá pentru noi romanii, noi se ne alegemu candidatulu pe cine vomu vrea noi, si asia incepuramu a numi si barbati pe carii iamu dori noi; inse nu ne puturamu uni, ca nu eramu convinsi a poté face compromisu cu fratii maghiari.

D. senatore Bergianu dice: eu sciu cumca este o partita intre maghiarii de aicea, cu care amu poté face compromisu, inse ve asiguresu, cumca ori si pe cine amu propune, partita aicea nu va primi, fara numai pe D. protopopu A. P., si asia eu ilu recomandulu pe d. protopopu, spunendu se aecea, cumca Domniasa acum sta reu inaintea unguiloru de aicea, dar' totusi candidandu pe Domniasa, maghiarii din partita aecea i ar da votu, altii dicea, ca s'a poasitu si s'a reintorsu la politió'a natiunii si asia ei concreduramu caus'a compromisului.

Cu tóte aeeste romanii otarira a face si o reservatiune de dreptu, ceea ce promise D. protopopu a o compune, cu care se fini si conferintia.

De compromisu nece vorba, ca maghiari se se invoieasca si alegerea era la usia.

In 11 Febr. ér' conferiramu se oeti reservatiunea de dreptu compusa de par. gr. or. dia orasiu; candiduramu alegatorii romani pe DD.

Augustinu de Popu protopopulu gresu cat. si A. Tordasiu adm. protopopescu gr. or. alu Alb'a Iuliei, otariramu modula subscrierii rezervatiunei; precum si aceea, ca cei doi reprezentanti ai romanilor din comitetulu centrale se binevoiesca a o predá presidulu comitetulu centralu, ce deca nu aru voi a face, se denumira alti trei alegatori, ca se o predé, cu care se fini si acésta conferintiá.

Subscriindu partea cea mai insemnata, si mai mare a alegatorilor rezervatiunea de dreptu. Joi diminéti'a in 15 Febr. o dusa parintele Tordasiu, D. protopopu Augustinu de Popu ca se o subscria — cea ce nu numai, ca nu vrá a face, ci impededá si predarea ei cu mai multe sucituri de retragere, pana ce in urma dise, ca va alege la Vingardu pe Boer János. Veres Latzi (Rosiu) inse se sterse din rezervatiune facunduse singuru alu doilea apostatu dela casu'a natiunala. —

Vediendu romanii partea cea sanatósa, si mai mare confusiunile acestea facute din partea D. protopopu A. P. — isi concentrara voturile in D. senatore Nicolau Bergianu si adm. prot. Tordasiu, er' D. Iosifu Sebisianu duse rezervatiunea se o dè D. presiedinte alu comitetulu centrale.

Ne voindu D. presiedinte a o primi o tramiseramu de a dreptulu Inaltulu r. Guberniu. — (sic!)

Acést'a dara fú purtarea si lucrarea romanilor din Beligradu in privinti'a alegerii.

Romanii dara isi dadera voturile sale romanilor celor doi pomeniti, vero cativa inse din poporeni D. A. P., ii dadera Dsale, unii dadera si la straini anumitu preotulu celu batranu Munteanu votisá in scrisu pe Danfi si pe unu romanu. Asia br. Gabrielu Kemény si magistrulu de nai Danfi, esira deputatii maghiari. Er, romanii 'si dadera voturile la romanii de susu.

Mai multi alegatori romani.

Din comit. **Solnocu Inter.** 25 Febr. (Alegeri de deputati.) Astadi respiramu mai asioru, ne grabimu dara a descrie cu tota sinceritatea decursulu alegerilor. In cerculu inferioru — alu Desiulu — s'au tienti alegerile in 17. 18 si 19 l. e., — cu care ocaziune poporul romanu a aratatu unu caracteru solidu si tare, dara in urma candidatulu romanu facia cu maiortatea preponderanta a alegatorilor maghiari a trebuitu se remana in minoritate, ce cu tota certitudinea s'a prevedintu si inainte de candidare. — Despre decurgerea alegerilor in cerculu acest'a tacemu cu ast'a ocaziune, ca se potemu cu atat'a mai vertosu a ne reculege poterile spre a descrie decurgerea alegerilor din cerculu de susu (alu **Lapusului**) ca cercu romanescu. Dupa conscrierea din lun'a lui Nov. an. tr. in cerculu acest'a s'a aflatu dintre maghiari 587 nobili si 49 censualisti, cu totalu 636, era dintre romani 2186 nobili si 355 censualisti, cu totalu 2541. — Numerulu acestor'a in urm'a reclamatiunilor facute a oresoutu aprópe cu 100% pentru alegerea de acuma. Candidatulu romanilor a fostu D. jude supremu Gabriele Manu din sinulu nobililor cerculu alegatoriu, care numai atuncla a pasitu ca candidatulu dupa ce din partea inteligintiei romane a fostu provocatu si afidatu despre **sucursulu** alegatorilor, cari in urm'a pasivitatiei romane din lun'a lui Nov. lasati fara conducere de prada s'au fostu demoralisatu preste tota increderea. D. jude supremu G. M. a provocatu totu deodata pe respectivii judi procesuali ca ei se se retien de la orice amestecu si influintiare asupra alegatorilor pro séu contra, ca asia alegatorii se-si póta eseroea liberu dreptulu lor de alege, — asemenea a provocatu D. jude supremu si pre respectivii protopopi de-a informá pre preoti ca se se retienu priu beserici de ori ce influintiare asupra poporulu in partea Dsale, restringendu-se la publicarea declaratiunei facute in scrisu despre primirea candidaturii de deputatu.

Resultatulu alegerilor ne-a si datu dovada deplina despre procedur'a fiasce carui jude proc. si a fiacarui protopopu, deca dara acést'a vomu atinge-o mai cu deameruntulu, aceea dorimu a o face numsi in interesulu adeverulu istoricu, era nice decum nu pentru atacate personale.

Candidatulu maghiaru c. Aleos. Bethlen, care in lun'a lui Nov., dupa retragerea D. jude supremu G. Manu si a D. canonicu Mich. Siorbanu, fú alesu pentru diet'a dela Clusiu de deputatu s'a declarat inoia in Clusiu inainte mai multor romanii, ca densulu ar' dori de a fi rea-

lesu era de catra romani de deputatu pentru diet'a la Pest'a, si inca intr'unu modu ca acel'a, oá se nu fia silitu a spesá 2 séu 3000 fl. v. a. de óra ce cine cunósce mai deaprópe starea financiála a D. conte, scie bine, ca Domni'a lui inca are prié cu multi creditori de a conversá, si bunurile ereditate unulu dupa altulu a le instrainá, — inse ce se faci, candu o patima 'lu ouprinde pre omu, de care nu-i barbatu cu taria de a se poté deabracá, asia fú impinsu si o. Bethlen de boldulu de inganfare si superbia de a póte fi deputatu la Pest'a, catu in momentele din urma a resolutitu chiaru 5000 fl. v. a. spre a poté castigá cu ajutoriulu acelora din partea nobililor proletari maiortate de voturi. Spre scopulu acest'a a avutu cortesi de frunte pe Beteg Kelemen si Molnár Sándor din Rogozu, celu d'antaiu ca presiedinte alu comisiunei conscrietória in subcerculu Lopusulu, care singuru numera de 1400 de alegatori romani, s'a postatu cu cancelari'a in cas'a estui din urma si cu ocaziunea aceea a informatu pe toti judii com. si-a vorbitu intre patru ochi cu ei, dupa aceea i-a adaptatu cu vinarsu in abundantia, ca se le castige simpati'a de conlucrare in partea c. Bethlen S., incatu cu totii dela Rogozu s'au intorsu pe a casa ospetati pana la gradulu de animalitate. Ceialalti cortesi au fostu Keresztes Károly cancelista D. jude proc. romanu Ioane Buzura din Megogia, care de faci'a Dniu principalu — creatura a D. jude supremu G. M. — a adaptatu pe nobilii alegatori din Megogia. Strimbulu si Chiuesci, in care trei comune se afla la 500 de alegatori, — unu altu corcesiu principalu a fostu arménulu Jacob Voit, acestu cortesi inoia a intinsu si asediatu liberalitatea de vinarsu nobililor veniti sub comand'a lui Keresztes, — in cerculu Caticanlu a fostu cortesi de frunte inoia Iosifu Preda nou numitulu advocatu maghiaronu dela Ileanda si Kászoni Sándor postmaierulu dela Galgau, era judele proc. Pánczél János totu creatura a D. jude supremu G. M. inoia n'a lasatu nice unu momentu nefolositu spre a influintiá asupra alegatorilor in contra D. G. M. si in partea cont. Bethlen S., — dintre romanii cartirari avemu de a inregistrá de instrumente depositorie pe I. Gitiu din Ileanda mare si Const. Popu din Rusii de susu ambii preoti uniti, dintre cari astu din urma a amblatu chiaru pe sate spre á amagi pe poporu in partea candidatulu maghiaru, era celu d'antaiu s'a indestulitu de a seduce pe alegatorii din comun'a propria in numera la vre-o 150 de insi. Despre pop'a Gitiu se scie, ca si in an. 1863 a primitu 10 fl. pretiu de cortesia din partea lui Beteg Kelemen, — ca apostatu infidelu s'a portatu din partea oivila si Ioane Pasica notariulu dela Lopusulu romanescu, dupa ce mai inainte a fostu facutu declaratiune solemna, ca densulu nu se va departá de catra parti'a natiunale. (Va urmá.)

Deputati alesi.

In comit. Solnocu cercu de diosu: Carlu Torma, cercu de susu o. Bethlen Sandor; in Csicszereda Ioane Geezi; in Kézdi-Osiorheiu Pap Alajos; in Clusiu c. Em. Mikó si Alexiu Nagy; in comitatu Carl Zeyk si Ios. Hosszu. D. canonicu Negratu capatá 390 voturi si Zeyk 741. — In M. Osiorheiu Dozsa Elek si Dozsa Daniel. Scaunulu Ariestulu Zeyk Jozsef si Nicolau Galu.

Romanii din cerculu de diosu si au datu voturile numai la Prota din Veresmortu si D. George Lászlo cu totii, va se dica la romanii, dovada, ca nu se mai multiamesce romanulu cum ilu representara strainii pana acum, si dovada, ca romanulu a calcatu pe drumulu vietii, drumulu dreptulu seu natiunala de a si alege barbatii sei pe or si unde, cari sei represente in universitatea s'a natiunala. „Korunk“ observa in Nr. 26, ca fiendu in minoritate n'au ajunsu altu scopu, decatu o mica demonstratiune politica, ba fórte mare, ca acum Zeyk nu va poté vorbi si in numele romanilor, ca se invoieosu a si vinde si ei tiér'a, vedi acesta e protestulu celu viu si puternicu. Onóte celoru celu facu!

In Doboca: cerculu Pancelcseh Oosvai Franz cu 664 voturi. Romanii si dadera votulu lui Alecsandru Bohatielu 428 voturi cu unanimitate. In comit. Hunedórei ér' nu putura esi romanii decatu cu Anton Pára. In Cs. Szereda I. Czeozó. Comitatu Cuuciuulu c. Bethlen Farkas si Szentkeresztu Zsigmond. In Turd'a Tisza Lászlo si Huszár Károly. In scaunulu Odorheiuulu Szolga Miklos si c. Bethlen János.

Sibiu: Rannicher si Zimmermann. Romanii si-au datu voturile T. Bologa 71, Pintiu 71 (numai atatia sunt?). Scaun. Ciuculu: Gurgiu: Miháli Miko si Ciucu: Lázár Dénes. In Alb'a superióra: Ioane de Horváth. In scaunulu Ciuculu Eitel si Dr. Teutsch.

Dela diet'a din Pest'a.

Siedinti'a din 21 Fauaru (capetu). Manuele Gozdu in credintia, ca prin cuvintele natiune libera autonoma se intielege sum'a si complecsulu tuturor locuitorilor Ungariei de ori ce limbe intre mari aplause ale casei, care pe noi la cestiunea acésta ne aducu intr'o credintia confusa despre manevrele unui deputatu romanu, fia ele catu de advocatice, se invoi ca se remana testulu adresei intocma, fiendu in contra ingrigirei, cumca celelalte natiunitati se ignorésa, se afla securitate deplina in aceste cuvinte ale adresei: „si la compunerea acestor legi vomu urmá principale dreptatii si ale fratietatii, si in fine se face organu alu deputatorilor romani declarandu in numele lor, ca se afla deplinu odiniti prin pasagiulu acesta, si nu voru a mai prelungi si ingrauna desbaterile. E curiosu, ca d. Gozdu vorbesce in numele deputatorilor romani si dupa densulu in data se scóla deputatulu romanu

Vladu, si 'si aratá parerea de reu, ca nu s'a potutu mai bine audi cuvintele dep. Stratimirovici, ca-ci altufeliu cas'a si ar' fi aratatu reounoscinti'a pentru parerile oratorulu acestuia despre cestiunea orientala. Elu inca partinesce emendamentulu lui Stratimirovics, fienduca adresa trebuie se represente tóte natiunitatile. Jendrassék dice, ca asia se intielege. Sig. Popu face distinctiune intre natiunea politica si intre natiunitati. Inainte de 1848 au fostu numai staturile si ordinele ad. partea privilegiata a locuitorilor Ungariei; si natiune politica in corpus juris neci ca se pomenesce, ci numai in 1848 s'a nascutu acésta numire, care cuprinde complecsulu tuturor locuitorilor Ungariei, si elu inca se tiene pe sine ca reprezentantu alu tieiei (asia? dar' tiér'a te-a alesu cu pericululu pierderii vietii, nu romanii?! Ai spus'o acést'ain profesiunea de oredintia a alegatorilor, ca nu vei fi reprezentantulu romanilor ca atari ei reprezentantulu tieiei? Si nu alu unui cercu de alege romanu?!). Era in fine mai recunósce chiaru si supremati'a limbei maghiare ca limba a regimulu si a dietei, si totu sperésa, ca apoi mam'a comuna va provedé cu asemenea dreptu pre natiunitati! — In fine nefiendu spriginitu Stratimirovics se primi testulu adresei cu maiortate de voturi. La alinea 31, 32 propuse Bartal emendamentele s'ale, asupra caror inoia se desbatu pana se inchise siedinti'a. In Siedinti'a din 22 Febr. Deputatii ardeleni din Alba Iulia, Károly Kemény si Károly Dánfy, dandusi credentialele, fura aplaudati din tóte partile si continuanduse desbaterile ocupara si acésta siedinti'a pana candu in siedinti'a din 23 'si retrase Bartal modificatiunile s'ale, dupa ce fú convinsu prin o cuventare a lui Déák, stringundu man'a lui Déák in siedint'a publica.

Miletics, dep. serbu, inca oadiu cu emendamentulu seu facutu la alinea 32 ca in locu de, natiunea maghiara se se puna „natiunele tieiei“, cu tóte ca fú spriginitu de Dobransky, care dice ca in Ungaria nu esista natiune politica, si de Stefanides, dep. slovacu, care pretinse asemenea, dar totu se primira si aceste alinii nemodificate. La alinea 35 inoia pretinse Manoilovics, ca in locu de „civii tieiei“ se se puna locuitorii tieiei, inse nu se primi. Aliniile pana la 39 era se primira nextramutate. La acést'a inse face C. Bobori emendamentu pretindendu a se pone cuvintele „acestea acestu fundamentu neci ca lu potura restorna unilateralele decisiuni ale dietei din Sibiu din 1863, despre care cu dorere ne aducemu amente.“ Inse remase testulu originalu.

Dr. Hodosiu propune o modificare partrundiatória in alinea 39 (vedi Gazet'a nr. 12) in favórea Transilvaniei. 1. In locu de unu“ pretinde se se pona „necsu“. 2. In locu de, a sé dice „fundamentulu acestor relatiuni lau pusu acelea legi, cari s'au adusu in 1848 despre uniunea Ungariei cu Ardélulu“ se se dica „la pusu sanetiunea pragmatica si art. VI, de lege din 1791“ era celelalte cuvinte se se dica „in respectulu acesta inse cu privire la legile Transilvaniei din 1848 si 1863 mai este multu a se face.“ 4. La fine pretinde a se a-

daugé: „precându neoi noi nu vomu pofti nemica, ce ar' poté periclitata autonomi'a, dreptulu de legatune, integritatea si nedependinti'a Transilvaniei cá unei tieri, ce se tiene de corón'a S. Stefanu.“ Dr. Hodosiu in motivarea s'a nu vré a recunósce legi din 1848 valórea legalitatii, din contra recunósce de legale decisiunile dietei din Sibiu din 1863. Fusiunea Transilvaniei cu Ungaria necidscumu nu o poté concedé, ci in poterea legalei dreptati poftesce, cá partile adnece rupte de oatra Transilvania se se reanecese.

Causa croatiloru.

Pentru cá se scimu decursulu si se pipaimu simptomele mai 'nalte — impartasimu si decursulu presentarei adresei Croatice in audienti'a solenela din 22 Februaru in Buda: deputatiunea statatoria din deputatii Suhay si Mrazovics se adresa prin organulu lui Suhay cu urmatoriile cuvinte oatra Maiestate: „Diet'a croatica e condusa de inalt'a idea a manifestulu din Septembrie si tiene tare de drepturile neprescriptibile, intocma inse este gata a aduce in armonia interesele de viétia ale Croatisi cu cele ale tronului si cu pretensiunile monarchiei basate pre sanctiunea pragmateca precum si cu interesele regatulu aceluia, cu care au impartitu bucuri'a si suferintie de 800 ani si dupace predara adres'a adauge rogamintea pentru sanctionarea principiala a universitatii slaviloru de sudu aratandusi dorinti'a de a vedé diu'a acea de bucuria, in care tierile unite ale coróniei santulu Stefanu se póta aduce omagiu Unsului seu.

Mai. S'a in uniform'a regimentulu granitariu Likkan respunde in urmatoriulu chipu:

„Dorintiele si rogarile pre cari le respicá representanti'a regatulu meu triunitu in adresa le voiu supune celei mai ingrigitórie apretiuiri. Intentiunile Mele sunt cunoscuté tieri, celei ce sta atatu de aprópe de anim'a mea cea parentesca. Implenirea loru o asteptu dela intielegerea libera, pre care credintió's'a natiune in nisuintiele sale celea patriotice cu cumpanire linisita si libera de patimi nu o va delatura. Decatu tóte cestiunile „cari atingu interesele tieri, in momentul de facia prin pretensiunea cea importanta si neamanabila e cu multu mai pre susu regularea relatiunilor imprumutate fundate in dreptu ale tieriloru impreunata sub corón'a S. Stefanu si unirea loru intima si nedespartibila cu intrég'a mea monarchia, care are ase regula in unu modu corespundatoriu cerintieloru tempului. Pentru aceea nutrescu in inim'a mea vi'a dorintia, cá se se faca din partea dietei Croatiei pasii pregatitori si conducatori la contielegerea cu representanti'a regatulu meu Ungaria si se se faca foia intardiare. In ordintiati diet'a despre grati'a si favórea mea regésca.“ Deputatiunea vorbi in limb'a croata si Mai S'a respunde in limb'a germana. — Votulu minoritatii se dede inainte de audientia deputatiunei. —

In dieta Croatiei din 22 Februaru se decise a se tiamite la Mai. dóne representatiuni, un'a pentru iertarea restantiloru de contribtiune pre anulu 1865, pentru amnestia la toti cei ce dosira dela recutare prin absentare in litorale. Acuma se desbate ordinea alegerii pentru diet'a, in care se primira votulu personalu pentru toti Episcopii, er' pentru aristocrati inca nu.

Pré'naltulu rescriptu r. cá responsu la adres'a dietei croato-slavóne din 12 Febr. 1866 inca a esitu: elu cuprinde urmatoriile:

Dupace Mai. S'a si arata multiamirea, ca dupa cuprinsulu adresei diet'a s'a lasatu de pusatiunea negativa din 1861 si recunoscundu in principu pertractarea comuna a obiecteloru comune ale imperiulu cerute de pusatiunea de mare potere a monarchiei s'a dechiaratu a fi gata spre a lucrá la deslegarea cestiuniloru de dreptu de statu intr'unu modu, ce ascurésa pusatiunea de potere a imperiulu, si acum credu, ca acést'a o potu face la olalta cu regatulu Ungariei, pentrucá resolvarea acestei cestiuni urgente se nu se indelugésca, ii provoca a pasi in data la alegerea unei deputatiuni, care cu alta deputatiune alegunda din diet'a din Pesta ar' avé a intrá in negociare despre relatiunile imprumutate de dreptu de statu si despre celea catra imperiu, avendu libertate a-si castigá destule garantii pentru sustinerea intereseloru nationale prin supastrarea autonomiei

indreptatite si prin rezervarea cá diet'a loru se determinese rezultatulu.

„In chipulu acesta va succede mai iute a mediuloci o diploma inaugurala, care va cuprinde relatiunea de dreptu de statu a tieriloru coróniei S. Stefanu si a pasi la actulu de incoronare, pre care si noi si voi lu dorimu cu a semené caldura.“

Privitoriu la unirea Dalmatiei cu Croatia si Slavonia Mai. S'a nu se lasa la ulteriór'a descurcare a acestei intrebatiuni, pana candu nu se va ficsá relatiunea de dreptu de statu a Croatiei si Slavoniei catra Ungaria si catra intrég'a monarchia. Privintiele poterei armate ale monarchiei nu concedu a intr'uni neoi graniti'a militara suptu comuna administratiune provinciala cu tier'a muma, ci se va portá de grigia pentru bunastarea granitiei militare. In fine si arata sperantia, ca precependu importanti'a momentulu si a obiectulu voru ascultá de consiliulu celu parintescu si binevoitoriu si voru cautá numai ceea ce e posibilu si practiculu de a se poté ajunge. Rescriptulu finesce asia: „Pentru acést'a ve provocu cu urgentia, cá incungurandu tóte privintiele de a dóu'a mana si delaturandu tóte pedecile crutiandu si tier'a cea si dealtumintrelea greu impovorata de mai mari sacrificia, se pasiti fara amanare la mesurile, ce conditionésa deslegarea cestiuniloru de dreptu de statu, care sunt asemené de importante pentru tóte popórele imperiulu Nostru, si remanemu cu grati'a Nóstra regésca si mai incolo benevoitoriu. Dat'a e 27 Febr. 1866 ai domniei 18. Subscriii dupa Mai. S'a bar. Em. Kussevich si Dr. Ed. Jellachich de Buzim.

In caus'a representatiunii pentru sistarea recrutarii ordinate se respunde negativu, ca nu se póte.

BOEMIA. In Horovitz boemii atacara pe israeliti; pasi milit'a la midiulocu si dede focu. 6 morti si 23 raniti, din militia inoa se dicu a fi multi raniti.

Cronica esterna.

MAREA BRITANIA. Regimulu Angliei suspendá cu vói'a parlamentulu actele constitutiunii „habeas corpus“ pentru Irlandi'a si in Dublin, capital'a Irlandiei pescuiesce politi'a meru la Fenieni prepusi, cari venira din statele americane cá agenti conjurati in contra Angliei spre a prepará o insurectiune. Pe tóta diu'a se facu arestari redicandui chiaru si din patu spre a le taia tóta comunicatiunea; si pana acum se afla sute prinsu. Fenienii din Dublinu vréu se opuna resistintia, cá se nu se mai arestese atata lume. Milit'a inse e consemnata prin casarme. — Parlamentulu si continua debaterile; elu fú si astadata deschisu prin unu mesagiu, care respira pacea si relatiuni amicabile.

GRECIA. Tenerulu rege Georgiu calatoresce in Dani'a la parenti, de unde cu princ. de corón'a si cu princea's'a Dagmar voru calatori la Petruburgu la nunt'a acesteia, care e logodnic'a urmatoriulu pe tronu alu Rusiei si unde regele Georgiu are de cugetu a si deschide calea pentru petirea unei mare princea's'e a imperatulu Rusiei. Cu rudirea suveraniloru se venésa si simpatiele popóreloru si influinti'a in politio'a loru. —

Caus'a Romaniei.

Turci'a, Franci'a, Angli'a si Itali'a s'au dechiaratu, ca voru luá parte la conferintiele pentru Romani'a, inse loculu inca nu e determinatu. Comitela de Flandr'a a calatoritu in Itali'a, dupace descoperi imperatulu Napoleonu fundamentulu de capetenia pentru neprimirea tronulu oferitu, care e: cumoa neoi unu membru dintr'o familia dinastica européna nu póte stá suptu suzeranitatea Pórtiei. Representantulu Romaniei la cabinetulu de Parisu D. Vasiliu Aleosandri afirmá la loculu convenitu, cumoa tractatulu din 19 Aug. 1858 garantésa principulu tieri nedependinti'a. Pórt'a inse pretinde, ca ea si-a fostu rezervatu drepturile si s'a fostu dechiaratu, ca dupa mórtéa principulu éra si intre in deplinulu ei dreptu in privinti'a Moldo-Romaniei. Poterile apusane inse combatu pe Turci'a cu aceea, ca ele nu au primitu rezervarea Turciei si déca nu va poté urmá contielegerea pentru principe strainu sunt resolute a sustiené provisoriuulu, pana candu acel'a

va multiami dorinti'a tuturoru plaseloru natiunii. Unele diurnale observa, ca acést'a o ar face pentru eventualitatea unui arangementu cu Austri'a cá schimbu pentru Veneti'a, cá se aiba provisoriuulu la dispusetiune.

Fratii romani nu si voru nitá, ca, pana candu nu s'au proclamatu institutiunile egalitare in Principate, erá se-i abandonese chiaru si Franci'a cu cuventu, ca unu cadavru nimene nu lu póte apará. Se se iè pe séma locoteninti'a, cá se nu jignésca neoi oatu de pucinu din institutiunile egalitare, ca indata ce voru incliná la prefavorarea unei caste cu prejudeciulu altorulu plase ale natiunii voru sapá si la mormentulu ferioirii natiunii, altufeliu tienendu tare de principulu egalitariu adoptata fara prefavore castioa voru face din Romani'a fara neoi o indoiéla o ferioita Belgi'a in Orientu. Inse aici mi aducu amente de cuvintele D. Marcu Rebuk, care in 4 Mart. 1859, candu se pertractá in parlamentulu britanicu caus'a unirii Principateloru, consintia cu dorintiele romaniloru si aratá sperarea, ca „ei departe cá se mai fiasclavi diplomatiei europene isi voru apará demnitatea si fi voru eluptá nedependinti'a chiaru si fara ajutoriu strainu.“

— Nu ve incumetati a face garda orasi-nésca fara a armá si poporulu ruralu, ca presupiti'a e gata, cumca intentiuni cá aceste nu sunt nationale, ci eschisive pentru caste si adunaturi in contra pamenteniloru. Nu amanati neoi o di a pune in viétia institutiunea oblegat'oria inainte de tóte, ca numai acést'a ve va dovedi inaintea lumei si a natiunii, ca v'ati inaltiatu la sublimitatea misiunii, si atanci credeti, ca ne dandu neoi o scandala de tendintie eschisive castice voru incetá de sene tóte „tanguirile si svarcolirile“ si poterea, harnici'a si virtutea natiunala legata cu chitulu dreptatii egale va fi unu fortu neespunabilu de intrigele strainiloru. — Unu pasu spre multiumirea generala s'a facutu, pre'a s'a liberatu; ea se 'si faca dator'ia; aperandu, luminandu, deslarvandu si ferindu de rele. Toti din tóte plasele se fia la sentinela, cá se nu concéda, se semene diavolulu seminti'a intrigeloru ce sfasia orce tíera, si Ddiu va fi cu Romani'a, candu inimile tuturoru romaniloru voru bate asemene de caldu pentru ea si pentru regimulu ei, de e emancipatu si inaltiatu mai pre susu de tóte pretensiunile si pornirile venetiloru de plapome. —

? Cea mai ferbinte dorintia generala a romaniloru e, cá deputatii alesi de ei se se adune la olalta aici in patria, de unde inainte de tóte se faca representatiune in numele natiunii catra Maiestate, in a carei omagiu si la a carei pré'naltu mandatu singuru se a abnegatu si umilitu intru atata! Onórea natiunala, precautiunea de dreptu si autonomi'a patriei o pretendu acést'a!

Programu.

In institutulu de fetitie de invetiatura si educatione, ce esista de 14 ani in Brasiovu, alu *Henriettei de Vautier* se primescu in totu tempulu scolaritie de ori ce etate, atatu interne catu si externe, si se impartu dupa depunerea unui esamenu in clasele respective.

Studii oblegate de invetiatura:

1. Relegiunea. Fiacare damicela se instróesa in invetiaturile relegiunei sale de preoti séu de catecheti autorisati. 2. Limb'a francesca, a carei insemnate si trebuintia e recunoscuta comunu, se propune in institutu cu convenita pretiure, deórece e limb'a materna a antistei; elevele se cultivésa catu se póte de bine in gramatica si in conversatiune. 3. Music'a: Piano. 4. Limb'a germana, stilistic'a si literatur'a. 5. Limb'a romana. 6. Limb'a maghiara, stilistic'a etc. 7. Matematic'a. 8. Caligrafia. 9. Desemnulu. 10. Geografi'a. 11. Istori'a universal'a. 12. Istori'a natural'a. 13. Tóte lucrurile fine femeiesci, precum si gatirea vestminteloru folositoare si cusetur'a de premenele albe.

Pentru spalare, — costu: cafea de dejnnu, 3 felii la prandiu, póme de ojuna, unu feliu fa cina, pre lunga studiile oblegate se platesce pre anu 300 fl. v. a.

Obiecte neobligate: pentru saltare, notare, gimnastica, precum si pentru limbele nóue se platesce separat.

Instruarea in tóte obiectele e incredintiata la profesori apti, carii sunt ocupati si in alte institute publice, si prin urmare au incredere publica.

Preste totu elevele se bucura de o ingrigire consciintiósa si de o tractare amicala.

Prin acést'a credemu, ca potemu recomandá catu se póte de bine institutulu nostru in asemenea modu atatu interneloru, catu si esterneloru, si speramu a co-repsunde pe deplinu increderii, ce ni se da prin incredintiarea copileloru.

Henriette Vautier de Rochefort.

Epistol'a fostului domnitoru, si darea de séma a siedintiei adunarii dela 12/24 Febr.

Dlul generalu Nicolae Golescu membru alu locotenintiei domnesci.

Domnule Generalu!

Astadi fiindu carnuirea constituita, socotu, ca nu mai urmésa nevoi'a d'a se prelungi propria mea.

Dta sci, ca principiulu proclamatu de corpurile statului au fostu si este tielulu meu; ca ci numai unu principe strainu, dupa a mea parere, pôte inchesealui viitoriulu Romaniei.

Socotu de prisosu a mai adauge, ca precum cá Princiul Domnitoru alu Romaniei am lucratu pururea pentru de a realisá acésta dorintia, asemene si cá princiul romanu nu voi conteni unu minutu de a face totu ce va aterná dela mine pentru acést'a.

Dorescu, Dle generalu, dupa impregiurarile urmate a me porni din tíera catu mai ingraba. Se traiésca Romani'a!

A. I. Cusa.

Bucuresci 12/24 Febr. 1866.

Bucuresci 14/26 Febr. Eri fostulu Domnitoru a cerutu pe trei din membrii guvernului, si anume pe d. Nicolae Golescu, membru alu locotenintiei; pe capulu cabinetului d. I. Ghica si pe d. C. A. Rosetti.

Pe catu puturamu afía, principele A. Cusa le a esprimat dorinti'a s'a dè a plecá cu una óra mai înainte in strainatate.

Toti, a disu domni'a s'a, amu avutu același scopu, fara alta osebire de catu modulu si alegerea momentului. Natiunea a transformatu, acum cá si la alegerea mea, vointi'a ei, infaptu implinitu, si prin urmare, de acum acelu care nu va sustiene cu din tóte puterile séle acestu mare actu, este unu tradatoriu.

Membrii guvernului au dechiaratu principele A. Cusa, ca vointi'a s'a se va implini indata, si ca ei sunt siguri, ca principele va sustiene cu taria in strainatate spre a se dá catu mai curundu sanctiune votului unanimu alu tie rei. Si promiterea data de guvernul a si devenitu indata unu faptu implinitu si eri sér'a la 7 óre, principele Cusa a si plecatu, prin calea Brasiovlui. La plecarea a fostu scortatu de dd. ministrii gradinei de la síosea, unde s'au despartitu dupa salutarile convenite. Principele a plecatu avendu in scort'a s'a pe d. colonelu Cornescu si capitanu Costescu, ceruti de domni'a s'a si pe D. Antonu Arion, cá comisare civile.

Nainte d'a plecá dela palatulu dela Cotroceni, principele Cusa, a adresatu locotenintelui domnescu d. Nic. Golescu, una nóua epistola, din care punemu suptu ochii natiunii urmatórele cuvinte, prin care putem dice, ca sia luat du'a buna dela dens'a.

Eu, din propri'a mea vointia, viu a declará solemn, ca in impregiurarile de facia, ori ce romanu, suptu ori ce impregiurare, n'ar concura spre dobandirea obcescului tielu, adica principiulu proclamatu de corpurile statului, este tradatoriu catra natiune.

Sunt drepte aceste cuvinte adresate natiunii in momentul plecarii séle de catra fostulu domnitoru si credemu, ca ori ce romanu simpte, cu catu durerile trecute au fostu mari cu catu positiunea nóstra este frumósa acum, daru totudeodata si critica si, cu catu faptulu dela 11/23 Febr. a fostu maretiu, a fostu aclamatu in unanimitate nu numai in capitala, dar' si de natiunea intréga, si aplaudatu si admiratu de tóta Europ'a, cu atatu acum, candu puterile au se se adune in conferintia la Parisu, trebuie cá prin fapte natiunea se arate Europei, ca scie nu numai a surpa dar' si a edificá.

Inca de sambata d. procuroru, si unulu din judecatorii de instructiune au inceputu a face percursiune in hartiele dlui maioru Liebrecht. Aflamu ca, de si d. maioru n'a avutu nici una avere propria a sea candu a venitu in tíera sia intratu in functiune de telegrafistu mai antaiu, si in urm'a de directóre alu telegrafiloru, s'ar fi gasitu in cas'a domniei sale, una avere cá de vre dóne milióné lei. Cum óre d. Liebrecht a pututu aduná una avere atatu de insemnata prin simpl'a remunerare ce a avutu cá functionariu?

In siedinti'a de adi a camerei guvernulu a presentatu unu mesagiu prin care cere cá membriloru locotenintiei domnesci se li se dè nu-

mai renumerariulu de ministrii. Totu deunadata d. primu ministru a disu, ca guvernulu a crediutu de trebuintia a mari numerulu ministriloru cu doi, din caus'a necesitatii ce avea d'a putea intruni luminele mai multora; déca inse adunarea nu este de acésta opinione, ce-i doi ministrii noi sunt gat'a a se retrage. Adunarea a respunsu prin strigari, nu, nu, se nu se retraga. D. primu-ministru a adausu, ca cheltuelile nu voru fi mari, bá inca va fi una economia, ca ci s'a otaritu intre membrii locotenintiei sia-i guvernului ca, in lips'a in care se afla tesaurulu publicu, nu voru priimi remunerarea de catu cei cari au cea mai neaparata trebuintia pentru sustienerea loru.

Guvernulu a cerutu inca dela adunare, printr'unu mesagiu, a numi una comisiune parlamentarie spre a cercetá grabnicu financiele tie rei sia numi totu de una data doue comisiuni parlamentare pentru ministerulu de resbelu si lucrari publice. Adunarea a incuviintiatu, si credemu, ca lucrarea va fi buna si grabnica, pentru ca tare este, sormaná, setósa de lumini.

„Monitorulu“ de eri publica unu decretu alu locotenintiei prin care se numesce una comisiune straordinaria spre a cercetá socotelile directiunii posteloru si telegrafeloru.

Aflamu, ca guvernulu se ocupa cu formarea gardei orasianesci sia unei constitutiuni nóue, care, de nu neinsielamu, va fi data chiaru mane in cercetarea consiliului de statu. „Rom.“

„Déca pe ici, pe colo, cate una coberea ne prevestesce, s'au ne spune de positivu, ca puterile garanti nu voru tiené séma de votulu nostru, ca in tíera este spiritu de reactiune, ca peste Milcovu se ivescu tendintie separatiste, se nu credemu nimicu, frati romani; acelu tiepetu cobitoriu este alu buhei, si indata ce se va face diua, buh'a se va ascunde, ca-ci ea nu canta decat in intunerecu, nu canta decat in ascunsuri.

Legea privitorie la numirile capiloru eclesiei de catra Domnitoru, legea ce lovea tóte traditiunile nóstre in acésta privintia, legea ce inspaimantá tóte animile relegiöse, s'a desfiintiatu, s'au se va desfiintiá, multumita guvernului actualu ce a scintu a respectá si va respectá pana si datinele nóstre, pana si superstitiunile nóstre. — Capii eclesiei, in viitoriu, se voru alege cá si in trecutu, voru fi inamovibili cá si in trecutu, cu alte cuvinte, voru fi respectati cá si in trecutu si votu putea cá si trecutu a se consfinti lui Christu si patriei, éra nu potintiloru dilei ce aveau facultatea a-i destitui, s'au a'i mantiene, dupa vointia, dupa gradulu servilitatii acelor figure maiestóse pe cari noi n'aru trebui se le vedemu, decat in cununate cu aureola inaltei loru avitiuni. Capii eclesiei nóstre voru fi de astadi înainte ceea ce portulu si misiunea loru le desemna, reprezentantii apostoliloru, patronii adevérlui, ai caritatii, ai patriotismlui, ér' nu suptu prefectii ministrului, functionarii functionariloru. „Rom.“

Caus'a Romaniei. Faoia cu evenimentele din Bucuresci cea de antaia fú Pórt'a otomanica, care fiindu mai de aprópe atiasa de resturnatur'a de statu din Bucuresci indata tramise dechiarare la tóte cabinetele, cari subscrisera tractatulu de Parisu din 30 Martiu 1856, in care pe longa rezervarea dreptului de suzeranitate peste Romani'a si redica protestu in contra intempariloru diu 11 Febr. cá contrarie tractatului, si invitá forulu puteriloru a luá in considerare contradictiunea prejudiciósa drepturiloru portii cu proclamarea unui domnu din dinastia européna, care insémna neci mai multu neci mai puciu decat, ca Romani'a vré se se smulga de suptu suzeranitatea ei, care esemplu aru infectá si pe Serbi'a, Monte-negru. — Pórt'a deci in poterea art. 27 alu tractatului de Parisu se tiens indetorata a pasi cu interventiu armata cu cointelegerea puteriloru; si in poterea tractatului separatu intre Austri'a, Franci'a si Angli'a din 15 Aprile 1856 cu aceste poteri are oblegamente solidaria, cá interventiu armata se se faca numai spre apararea integritatii Turciei si in poterea conventiunii din 1859 Pórt'a a si luatu initiativ'a a conchiamá pe puterile respective la conferintia. Franci'a se invoiesce; despre celelalte poteri a fara de Rusi'a, care se crede, ca are ceva amestecu in caus'a acést'a, nu e neci o indoiéla, ca

nu voru primi. Aceste se scriu din Vien'a din cercurile competente in „Debatte“. —

Novissimu. Eri sosi aici si M. S'a f. Dómna a Romaniei cu o suita numerósa. — „Diurnalulu de Petersburg“ scrie, ca rescularea din Bucuresci prin proclamarea unui principe strainu contine vatamarea traotatului din 1856.

Parisu. „Pays“ reflecta, ca abdicarea princ. Cusa pôte pune sub intrebare unirea Principatelor, fiindu ea nu esanctionata prin tractatulu de Parisu.!

Rectificare: In Nr. 10, rubric'a Brasiovu se a lasatu din eróre afara D. Georgiu Popa, inspectorulu metropolitanu cu 2 fl. v. a.

Concursu de licitatie.

In 12 Aprile 1866 st. n. la 10 óre ante ameadu se va tiené in curtea metropolitanu din Blasiu minuendo-licitatiune pentru cladirea unui podu de lemnu preste Ternav'a mare, tienatoriu de dominiulu arhiepiscopescu.

Computulu speseloru de dídire — luandu afara materialulu de lemnu nelucratu, care se va prestá de catra curte — face 8430 in val. austr.

Concurentii P. T. domni maiestrii de dídire, pe-langa depunerea vadiulu de 10%, cu ocaziunea licitatiunii tienende au de a produce documentele despre scienti'a arhitecturii si unu documentu legalu despre cautiunea de 8430 fl. v. a.

Planulu, computulu si celelalte conditiuni se potu vedé la tóta un'a óra in cancelari'a provisoratului subscrisu.

2—3

Provisoratulu metropolitanu.

Prin poterea vindecatória cea adminabila s'a facutu renumitu de multu, chiaru si in cele mai departe tienuturi:

SYRUPULU ALBU DE PEPTU

de Dr. med. Hoffmann,

preparatu din plantele cele mai folositorie si recomandat de multe autoritati medicali, cu cea mai mare caldura in contra tusei comune, a tusei magaresci, a durerii de peptu si durerii de gutu.

Acesta se pôte adá totudeauna curatu in sticle de cate 2 fl., 1 fl. si 1/2 fl. v. a. la D. I. B. Popoviciu in Brasiovu la „canele albu“.

ELIXIRU HÆMORRHOIDALU

de Dr. Tüske

se pôte adá curatu numai in urmatórele apotece: Depusulu principalu se afla: in Timisiór'a la J. E. Pecher, in Vien'a la J. Weiss, in Pest'a la J. de Török, in Clusiu la J. Wolf, in Brasiovu la J. Jekelius, in Esseg la M. de Karojtowits, in Sibiu la J. F. Zóhrer. Pretiulu la o sticla, impreuna cu una instructiune pentru folosire este 1 fl. 70 cr.

Recunosointia.

Onorate Domnule!

Elixirulu primitu si a aratatu in mine efectulu de mirare, de-orece eram atatu de bolnavitosu si slabitu, incatu abia stám pe petióre; inse prin intrebuintiarea sticlei celei de antaia simtii in intregu corpulu o reactiune deplina. Me afiu mai bine, si am si apetitu, de care in decursu de unu timpu indelungatu eram lipsitu.

Tramitu aici alaturat'a plata pentru patru sticle cu rogarea, cá se mi mai tramiteti catu de curundu, de óre-ce m'am decisu se-mi tienu oprovisiune din elu. —

Sociav'a in 27. Noembre 1864.

Alu Onoratei D-Vóstre umilítu servu Georgiu Antonovicz, casieria opidana.

Mediloculu acesta ce in lucrarea sa a aratatu pana acuma urmari de frunte de folosese cu efectu securu la totu felulu se haemorrhoidu, in contra flegmei si a catarului chronicu in stomachu, spre castigarea apetitului si spre a mistui bine, in contra incuieturei habituale, a inflarei ficatului si a splinei, in contra galbinarei s. a. 6—6

Pretiurile bucateloru in piati'a Brasiovlui.

(Mesur'a se ia in galet'a de Ardélu, din care doua facu trei mesure austriace.)

Martiu 23 n. 1866.

Grán curatu galeta 6 fl. 15 cr., de midilocu 5 fl. 61 cr., amestecatu 4 fl. 77 cr. —

Secara 3 fl. 90 cr., Papusioiu (cucurusu) 3 fl. 42 cr., Ordiu 3 fl. 52 cr., Ovesu 1 fl. 56 cr., Cartofi 1 fl. 8 cr.